

**สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**

**ADMINISTRATOR COMPETENCY AND EDUCATION PROFESSIONAL STANDARDS
PERFORMANCE OF TEACHER IN SCHOOL UNDER KANCHANABURI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

พินิจ แสนวัง¹

นพพล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1. สมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 2. การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 และ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 81 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งสิ้น 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) และการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาจากเกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้แก่ ความถี่ (f) ร้อยละ (%) มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson, s product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก
3. สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to determine 1. the administrator competency in school under Kanchanaburi Primary Educational Service Area office 2 2. the educational profession teachers standard performance in schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2 3. the relationship between the administrator competency and the educational profession teachers standard performance in schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area office 2. The samples were from 81 schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2. The respondents were school administrators, teachers, and Board of Basic Education, in the total of 324 persons. The research instrument was questionnaire concerning administrator competency based on the Office of the Teacher Civil Service and Educational

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Personnel Commission's guidelines and procedures and the educational profession teachers standard performance under the Teacher's Council of Thailand's concept. The statistical used to analyze the data were frequencies, percentage, Standard Deviation, and the Pearso's product moment correlation coefficient.

The findings were as follows :

1. The administrator competency of schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, as a whole and as an individual aspect, was at a high level.
2. The educational profession teachers standard performance in schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, as a whole and as an individual aspect, was at a high level.
3. There was the significant relationship between the administrator competency and the educational profession teachers standard performance in schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area office 2 at .01 level of statistical significance.

บทนำ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ทำการประเมินคุณภาพโรงเรียนในรอบแกระหว่างปี พ.ศ.2544-2548 โรงเรียนที่ได้รับการประเมินภายนอกมีจำนวน 30,010 โรงเรียน ผลจากการประเมินพบว่า โรงเรียนที่ได้มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือมีมาตรฐานอยู่ในระดับดี มีจำนวน 10,856 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.2 ที่เหลือเป็นโรงเรียนที่ได้มาตรฐานในระดับพอใช้และปรับปรุงจำนวน 19,145 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.8 จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนที่ไม่ได้โดยรวมในระดับประเทศพบว่า มาตรฐานด้านผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานในมาตรฐานที่ 12 (เดิมอยู่มาตรฐานที่ 18) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 13 (เดิมอยู่มาตรฐานที่ 25) และมาตรฐานด้านครู โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานในมาตรฐานที่ 8 (เดิมอยู่มาตรฐานที่ 24) ตัวบ่งชี้จำนวนครูตามเกณฑ์ และมาตรฐานที่ 9 (เดิมอยู่มาตรฐานที่ 22) ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553: 3-4) ในมาตรฐานด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย 5 มาตรฐานย่อยพบว่าสาเหตุของปัญหาหรือคุณภาพของมาตรฐานนี้อยู่ในระดับปรับปรุง ส่วนใหญ่มาจาก 1) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมาเพียงพอ (ครูไม่ครบชั้น) 2) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขาดวิธีการสอนที่หลากหลาย 3) ขาดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้คนอื่นแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการ) และเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553: 263)

จากผลการประเมินสถานศึกษาระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐานในรอบสองภาพรวม (พ.ศ.2549-2553) พบปัญหาและอุปสรรค ในด้านครู ส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานที่ 9 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จะต้องพัฒนาในเรื่องงานวิชาการให้มากยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553: 63) จากผลการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษามีประเด็นสำคัญดังนี้ 1.การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านมายังขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนา และขาดการติดตามและประเมินผล ดังผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งพบว่าการพัฒนาครูส่วนใหญ่ยังขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง วิธีการพัฒนาครูยังใช้รูปแบบเดิมๆ ส่วนใหญ่ใช้การอบรมและพัฒนาในห้องเรียน ผลการพัฒนาเป็นเรื่องการให้ความรู้ ขาดการพัฒนาทักษะและขาดการติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินเชิงวิพากษ์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน ควรพัฒนาผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้นำทางวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและควรพัฒนาให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการหรือสร้างครูต้นแบบให้กับโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระเพื่อให้ครูมีความชำนาญการ ความเชี่ยวชาญในงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 2. การพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ งานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ทำการวิจัย เรื่องสภาพปัญหา

และแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาด้านครูดังนี้ 1) ครูผู้สอนไม่ได้จบการศึกษาในวิชาเอกที่สอนโดยตรง 2) ครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากภาระงานสอนมาก 3) ครูมีศักยภาพไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน 4) ครูต้องสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) ครูใช้เวลาในการทำผลงานวิชาการมากทำให้สนใจการสอนน้อยลง 6) ครูสอนโดยไม่ใช้สื่อการสอน 7) ให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระหลักมากกว่ากลุ่มสาระรอง 8) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง 9) ครูขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน 10) ครูขาดการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนา 11) การพัฒนาอบรมครูไม่สอดคล้องกับความต้องการของครูและตรงกับมาตรการระยะยาว 3.การจัดระบบส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ยังไม่สามารถสนับสนุนการนิเทศการเรียนการสอนได้ อย่างเต็มที่ และจากผลการศึกษาสภาพการณ์ศึกษาของไทย ปี 2550-2551 ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทยด้านครู พบว่าครูขาดแคลนการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสารการเรียนรู้สมัยใหม่เพื่อช่วยการสอน ครูขาดทักษะด้านเทคโนโลยี การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 4. ครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากการที่ครูได้รับมอบหมายให้สอนกลุ่มสาระที่ครูไม่ถนัด ไม่ได้สอนสาระหลัก และต้องทำงานหนักไม่มีเวลาพักเกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ การไม่ก้าวหน้าในอาชีพ และการมีเงินเดือนน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า การประเมินวิทยฐานะของครูที่ผ่านมา ซึ่งพิจารณาจากเอกสารผลงานทางวิชาการทำให้ครูต้องใช้เวลาการศึกษาค้นคว้าเรียบเรียงเป็นเอกสารทางวิชาการ ส่งผลให้ครูไม่มีเวลาให้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้จากผลการสังเคราะห์สภาพการณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย พบว่า ครูบางส่วนยังไม่ยอมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน และทำผลงานเพื่อขอตำแหน่งโดยเปิดเขียนเวลาเรียนของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553: 172-182) จากสภาพปัญหาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

เขต 2 นำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทำให้สามารถพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูให้ดีขึ้น เกิดประโยชน์และส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบสมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
2. เพื่อทราบการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยตัวแปรต้นที่ศึกษาคือสมรรถนะของผู้บริหารตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ., 2548: 1-15) ซึ่งระบุองค์ประกอบไว้ 8 สมรรถนะ และตัวแปรตามที่ศึกษาคือการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2544: 5-16) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครู จำนวน 12 มาตรฐาน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาสภาพปัญหา นิยามปัญหา ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา ข้อมูล สถิติ สารสนเทศ รายงานการวิจัยต่างๆ และจัดทำโครงร่างวิจัยนำเสนอต่อภาคีวิชาการบริหารการศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือวิจัยตามขอบข่ายทฤษฎี

ของการวิจัย และจากข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ทดสอบ
เครื่องมือ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ นำเครื่องมือ
ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลตัวอย่าง โดยขอหนังสือ
รับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
โดยขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการสถานศึกษาใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 และ
ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวม
ได้มาทดสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปล
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานวิจัย เป็นขั้นตอนในการจัด
ทำรายงานผลการวิจัยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์ และกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เพื่อ
ตรวจสอบความถูกต้อง แก้ไขปรับปรุงตามที่กรรมการเสนอแนะ
จัดพิมพ์และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี
เขต 2 จำนวน 103 โรง กำหนดขนาดตัวอย่างตาม
ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970
: 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 81 โรง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษา
ละ 4 คน ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้สอน 2 คน
และกรรมการสถานศึกษา 1 คน รวมทั้งสิ้น 324 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพ
ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการ
ศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสมรรถนะของ
ผู้บริหารสถานศึกษา (X_{10}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี
เขต 2 โดยผู้วิจัยใช้ขอบข่ายการศึกษา
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะของสำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
(ก.ค.ศ.) ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลักได้แก่ การมุ่งผล
สัมฤทธิ์ ($X_{1.1}$) การบริการที่ดี ($X_{1.2}$) การพัฒนาตนเอง ($X_{1.3}$)
การทำงานเป็นทีม ($X_{1.4}$) สมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่
การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ ($X_{2.1}$) การสื่อสารและ

การจูงใจ ($X_{2.2}$) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($X_{2.3}$) และ
การมีวิสัยทัศน์ ($X_{2.4}$)

3. ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติตามมาตรฐาน
วิชาชีพทางการศึกษาจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและ
จรรยาบรรณวิชาชีพครู ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
ประกอบด้วย ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนา
วิชาชีพครูอยู่เสมอ (Y_1) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ
โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน
ให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถ
ปฏิบัติได้เกิดผลจริง (Y_4) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มี
ประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน
โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) รายงานผลการพัฒนา
คุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง
ที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่าง
สร้างสรรค์ (Y_9) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
(Y_{10}) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) สร้าง
โอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ (Y_{12})

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
แบ่งเป็น 3 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของ
ผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบ
ตัวเลือกที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะ
ของผู้บริหาร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ
ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทาง
การศึกษา (ก.ค.ศ.)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดย
ใช้แนวคิดจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
ครู ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการ
ศึกษามาสร้างเครื่องมือภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

(content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนเพื่อตรวจสอบแก้ไขภาษา เนื้อหา และโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item – Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 แห่งๆ ละ 4 ฉบับ รวม 32 ฉบับ

ขั้นที่ 4 หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทดลองที่ได้รับคืน ตามวิธีการของครอนบาค (cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.947

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การคำนวณค่าความถี่ (frequencies) และค่าร้อยละ (percentage) การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970: 113) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 เพศหญิง จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 64.20 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.79 อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 อายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 53.09 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 208 คน

คิดเป็นร้อยละ 64.20 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 27.47 ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตำแหน่งกรรมการสถานศึกษา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.48 ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา 6-10 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา 11-15 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.43 ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา 16 ปีขึ้นไป จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 74.69

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะของผู้บริหาร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.36) การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.37) การพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.35$, S.D.=0.36) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.30) การมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.32$, S.D.=0.27) การสื่อสารและการจูงใจ ($\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.32) การบริการที่ดี ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.36) และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.34) ตามลำดับ

ถ้าจำแนกตามสมรรถนะหลัก พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.37) การพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.36) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.30) และการบริการที่ดี ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.36) ตามลำดับ ส่วนสมรรถนะประจำสายงาน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.36) การมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.27) การสื่อสารและการจูงใจ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.32) และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.34) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. =

0.68) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ($\bar{X}=4.25, S.D.=0.62$) ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X}=4.01, S.D.=0.65$) ด้านการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ($\bar{X}=3.99, S.D.=0.69$) ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.98, S.D.=0.66$) ด้านการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ($\bar{X}=3.91, S.D.=0.71$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลลัพท์ที่เกิดแก่ผู้เรียน ($\bar{X}=3.90, S.D.=0.68$) และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.76, S.D.=0.73$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า

สมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู (Y_{tot}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน ($r=0.776^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู (Y_{tot}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมของสมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลลัพท์ที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ($r=0.902^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาพรวมของสมรรถนะของผู้บริหาร (X_{tot}) สัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด ($r=0.483^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน พบว่าสมรรถนะหลักของผู้บริหาร (X_1) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู (Y_{tot}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน ($r=0.769^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสมรรถนะประจำ

สายงานของผู้บริหาร (X_2) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู (Y_{tot}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน ($r=0.757^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ก่อนได้รับการบรรจุแต่งตั้งจะต้องมีการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเข้ามา โดยจะต้องมีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนด ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารจากครูสภาและนอกจากนี้ การได้รับการอบรม สัมมนาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของประดิษฐ์ แก้วพรม (2549: 73-74) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองสองห้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองสองห้องตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอหนองสองห้องอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระชัย ฮาวิเศษ (2551: 47-49) ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาสมรรถนะของผู้บริหารรายด้าน พบว่า ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและการจูงใจ การบริการที่ดี และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามลำดับเนื่องมาจากผู้บริหารในยุคปัจจุบันตระหนักถึงความสำคัญของบุคลากรในสถานศึกษาเพราะบุคลากรเป็นบุคคลที่มีส่วนทำให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีหรือไม่ดี ผู้บริหารจึงส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา เช่น การให้ครูได้เข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่หรืองานประจำของโรงเรียน เช่น ทักษะการจัดการเรียนการ

สอน ทักษะการจัดหลักสูตรสถานศึกษา การใช้สื่อการสอน ทำให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนให้ได้ผลดีขึ้น สำหรับด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ จากผลการวิจัยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการระดมทุนในการบริหารงานในโรงเรียนมากทั้งยังต้องมีการประชุม อบรม สัมมนาจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะต้องมีการตัดสินใจอย่างรวดเร็วเพื่อไม่ให้งานเกิดความล่าช้า และเกิดความเสียหายต่อองค์กร ซึ่งด้านวิเคราะห์และสังเคราะห์ผู้บริหารจะต้องใช้ทักษะความคิดเป็นอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับเวลาซึ่งมีเวลาน้อยมากเนื่องจากภาระของผู้บริหารมีมาก จึงทำให้ผู้บริหารไม่ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์งานอย่างละเอียดถี่ถ้วน จึงขาดทักษะทางด้านการวิเคราะห์สังเคราะห์ในการปฏิบัติงาน ทำให้การวิเคราะห์สังเคราะห์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำรงตำแหน่งครู หรือผู้ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูจะต้องสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกแข่งขันกับบุคคลอื่นที่มีความสามารถอีกจำนวนมาก ครูต้องประพฤติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครู และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภานอกจากนี้ครูยังได้รับการพัฒนาจากในด้านต่างๆ ทั้งเทคนิคการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวิจัยในชั้นเรียน อบรมเชิงปฏิบัติการตามความสนใจของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชนูช วัฒนภักดี (2548: 137) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของครูที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพร ติมา (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูรายด้าน พบว่า ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ดัดนิสัยปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลลัพท์ที่เกิดแก่ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ตามลำดับ เนื่องมาจากครูจะต้องมีหน้าที่หลักคือการอบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้เรียนดังนั้นวิธีการใดๆ ก็ตามที่ครูจะนำมาใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและเป็นคนดีในสังคม โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทราภรณ์ ทองมาก (2544: 116) พบว่า ภาพรวมของการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในทุกเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายเกณฑ์มาตรฐาน พบว่า เกณฑ์มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มาตรฐานที่ 2.4 และ 9 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ เตโช (2553: 70-71) พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรกคือ ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ดัดนิสัยปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน และมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

3. สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้ายคลึงกัน ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ทุกด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ทั้งนี้เนื่องจากจากการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ส่งเสริม กำกับติดตาม มอบหมายงานในหน้าที่ให้ครูได้มีการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เต็มความสามารถเต็มศักยภาพ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อคุณภาพการศึกษา ผลผลิตคือผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนานตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 แต่ละด้านพบว่าภาพรวมของสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน (Y_0) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการมอบหมายครูให้รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิผลตามมา โดยครูควรมีการจัดการเรียนการสอนหลากหลายมุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพติดตัวผู้เรียนตลอดไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชาวรัตน์ รัตน์ประโลม (2542: บทคัดย่อ) ที่พบว่าครูอาจารย์มีความรู้และสามารถพัฒนาตนเองในด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โดยใช้นวัตกรรมและสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างถาวร หากพิจารณาภาพรวมสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_1) มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากในสถานศึกษาผู้บริหารยังขาดการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการทำงาน และร่วมรับผิดชอบงานในสถานศึกษาที่สำคัญๆ จึงทำให้ขาดการประสานงานร่วมมือกันในการทำงาน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษาวิจัยที่พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่าอยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของสมรรถนะรายด้าน ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรการทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารและการจูงใจ การบริการที่ดี และการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ตามลำดับ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนของตนเองอย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนและให้โอกาสบุคลากรได้พัฒนาในรูปแบบต่างๆ

2. จากผลการศึกษาวิจัยที่พบว่า การปฏิบัติตาม

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่าอยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านได้ดังนี้ คัดสนใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ตามลำดับ ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ความถนัดของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

3. จากผลการศึกษาวิจัยที่พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกันแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะของผู้บริหารมากเท่าใด การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูก็จะมากขึ้นในลักษณะคล้อยตามกัน ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาและส่งเสริมให้สมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครู มีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนให้มีการปฏิบัติงาน ส่วนความสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูในด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกับร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาให้มากขึ้น ทำให้เกิดการทำงานร่วมกันของครูในโรงเรียนได้ผลดีขึ้นสามารถพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารที่มีผลงานเป็นต้นแบบหรือผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานสากล

3. ควรมีการศึกษาโรงเรียนที่มีรูปแบบในการพัฒนาครูที่มีผลงานในเชิงประจักษ์หรือครูมืออาชีพกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ชัยพงษ์ กองสมบัติ. (2548). “สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดหนองคาย.” วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เชาวรัตน์ รัตน์ประโคม. (2542). “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.” ปริญญานิพนธ์ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ทิตนา แคมมณี. (2542). “การจัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลชิปปา” วารสารครูศาสตร์ 27, 3 (มีนาคม-มิถุนายน) : 1-17.
- ประดิษฐ์ แก้วพรหม. (2549). “สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองสองห้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3.” วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรัญช วัฒนภักดี. (2548). “การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาศึกษาครูมัธยม มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วีรเชษฐ์ ฮาวิเศษ. (2551). “สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภัทราภรณ์ ทองมาก. (2544). “การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูระดับประถมศึกษา กลุ่มชนเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดผล ประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรศักดิ์ เตโช. (2553). “การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน

วิชาชีพครูของพนักงานครูสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี.” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **รวมบทความเรื่องครูมืออาชีพตามมาตรา 24 ศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). **หลักเกณฑ์และวิธีการให้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). **คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2541) **เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู**, พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544). **เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู**, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). **คู่มือเรียนรู้งานตลาดนัดการจัดการความรู้ระดับชาติ ครั้งที่ 2 : การจัดการความรู้สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทำปกเจริญผล.
- _____. (2553). **รายงานการวิจัยการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนภายหลังประเมินภายนอกรอบแรก** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). **รายงานการวิจัยและพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟิค จำกัด.
- _____. (2552). **รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย: การวิเคราะห์ทอิกิมาน (Meta-analysis)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- _____. (2553). **สภาวะการศึกษาไทย ปี 2551/2552 บทบาทการศึกษากับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิ.ที. ซิคอมมิวนิเคชั่น.
- อัมพร ดีมา. (2542). “การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย.” รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.